

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lausunto hallituksen esitysluonnokseen hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Esitettävä yliopistosairaalisä on hyvin perusteltu ja hyvinvointialueiden kannalta välttämätön. Yliopistosairaaloiden aiheuttamat korkeammat erikoissairaanhoidon kustannukset on arvioitu perusteellisesti ja nämä tulee korvata niille hyvinvointialueille, joilla yliopistosairaalat sijaitsevat.

Hyvinvointialueiden rahoituspohja erityisesti vuodelle 2023 on lähtökohtaisesti alijäämäinen. Perusrahoituspohjassa olevat puutteet tuovat paineita Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin rahoitukseen ja myös väistämättä tutkimus- ja koulutusrahoitukseen, sillä HUS-kuntayhtymä on ohjannut tutkimukseen ja koulutukseen valtion rahoituksen lisäksi myös kuntarahoitusta (jatkossa hyvinvointialueilta tulevaa rahoitusta). Yliopistosairaalisä ei itsessään korjaa koko rahoituspohjaa, mutta tullessaan voimaan oikea-aikaisesti ja riittävästi, auttaisi se Uudellamaalla HUS-yhtymän rahoituksen haasteisiin.

Rahoituksen kohdentamiseksi hyvinvointialueiden välillä on lausuntokierroksella arvioitavana kolme eri mallia. Rahoitusta voitaisiin kohdentaa joko oman hyvinvointialueen tai yhteistoiminta-alueen asukasmäärän perusteella tai edellisten hybridinä.

Esitetyistä vaihtoehtoista yksinkertaisin, läpinäkyvin ja oikeudenmukaisin toteutusvaihtoehto olisi vaihtoehto A, jota käytettäessä ei tarvitsisi huomioida HUS-yhtymää koskevaa erillissäätelyä, toisin kuin kahdessa muussa esitetystä vaihtoehdossa. Tämä malli on myös parhaiten linjassa lain perustelujen kanssa.

Vaihtoehdossa B yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden saama rahoitus asukasta kohden vaihtelisi huomattavasti alueittain, sillä kunkin yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen asukasmäärä suhteessa koko yhteistyöalueen määrään vaihtelee merkittävästi. Vaihtoehto C sisältää samat ongelmat kuin vaihtoehto B, joskin pienemmässä mittakaavassa.

Esitetyt muutokset hyvinvointialueiden rahoitukseen tulevat voimaan vasta 2024 alkaen. Esitystä tulisi muuttaa siten, että se tulee voimaan heti vuoden 2023 alusta. Yliopistosairaalisän vaikutukset siirtymätasauksiin tulee myös eliminoida, sillä kustannukset toteutuvat hyvinvointialueilla täysimääräisesti heti vuoden 2023 alusta lähtien. Ei ole lainkaan perusteltua, että siirtymätasaus käytännössä nolaa esitetyn lisän vaikutuksen hyvinvointialueen nettotalouteen vuosina 2024 ja 2025.